Ἔτος 21ον — Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1907 — Ἀριθ. 930

Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ
ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
27-ὁδὸς Πανεπιστημίου-27

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς κότῳ ἡμερῶν.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς κ. κ. ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν
Κ. ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.—Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά.— Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτή.
Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματόσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τὸ Ἀρσενικὸν ζήτημα.—Ἀντώνιος Κανόβας (μετάφρ. δος Εἰρήνης Νικολαΐδου). —Γράμμα ἑνὸς Πέρσου πρὸς τὰς γυναῖκας του (Ἀβδούλ Ἐδδίν).—Ἀπὸ τὴν Βιέννην (Μαρία Πινέλλη).—Τὸ μηνιαῖον Παράρτημα τῶν Ἀθηνῶν. —Τὸ Μαραμμένον κρίνον (μυθιστ. κ. Κ. Παρρέν).—Εἰδοποιήσεις.— Συνταγή. Ἐπιφυλλίς: Αἱ δύω Ἀδελφαὶ (μετάφρ. δος Εἰρ. Νικολαΐδου).

ΤΟ ΑΡΣΕΝΙΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ

Ο ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΜΑΡΘΑΣ

Εἶχα ὑποσχεθῇ ἀπὸ τὸ καλοκαῖρι εἰς τὸν φίλον μου κ. Π. Νιρβάναν νὰ γράψω εἰς τὴν «Ἐφημερίδα τῶν Κυριῶν» διὰ τὸν Ἀρχιτέκτονα Μάρθαν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον κατορθώνω νὰ κάμω μόλις σήμερα. Καὶ μοῦ φαίνεται ὅτι εἰς τὴν περίστασιν αὐτήν ἡ μικρὰ ἀναβολὴ ἀντὶ νὰ βλάψῃ μᾶλλον ὠφέλησε. Διότι τῆς πρώτες ἡμέρες τῶν παραστάσεων εἶχα παρασυρθῇ καὶ ἐγὼ ἀπὸ τὰ γραφέντα μερικῶν ἐφημερίδων, εἶχα ἀφεθῇ εἰς τὴν συγκίνησιν τῆς τελευταίας πράξεως τοῦ Ἀρχιτέκτονος Μάρθα καὶ ἂν ἔγραφα, τότε θὰ προσέθετα, ἴσως, καὶ ἐγὼ ἕνα ἀμελέτητον ἔπαινον ὑπὲρ τοῦ ἔργου.

Ἀπό τότε ὅμως ἐδιδάχθην ἀπὸ αὐτὸν τὸν κ. Π. Νιρβάναν, ὅτι τὰ δράματα πρέπει νὰ κρίνωνται ὄχι ὡς θεατρικὰ ἔργα, ἀλλὰ μᾶλλον ὡς ἰδέαι, ὡς θέσεις, ὡς σύμβολα. Ὁ κ. Νιρβάνας παρέστη δύω φορὰς εἰς τὰς δοκιμὰς τῆς Νέας Γυναικὸς καὶ κατὰ τὴν πρώτην τῆς παραστάσεως, μὴ εὑρὼν θέσιν εἰς τὴν πλατεῖαν, μαζὶ μὲ τοὺς περισσοτέρους ἀπὸ τοὺς λογίους μας, ἠκολούθησε τὸ ἔργον ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴν σκηνήν. Τὸ ἐμελέτησεν οὕτω καὶ τὸ ἔκρινεν ὡς θέσιν. Εἶπε τὴν ἰδέαν του σαφῶς καὶ εἰλικρινῶς καὶ τὸν εὐχαριστῶ διὰ τὰ ἐγκώμια τὰ ὁποῖα μοῦ πλέκει, ἂν καὶ ἐπιμένω νὰ πιστεύω ὅτι εἶμαι Ἑλληνὶς καὶ ὄχι «*Ἔξοχος Ἕλλην εἰς δρᾶσιν, κήρυγμα, ἐνέργειαν, δημιουργίαν, κοινωνικότητα καὶ πᾶσαν ἀγαθοπραξίαν καὶ μὲ ἀρσενικὸν νοῦν*» ὡς λέγει εἰς τὴν κρίσιν του.

Ἐπιμένω λοιπὸν εἰς τὸ ὅτι εἶμαι γυναῖκα μόνον, ἴσως ὀλίγον *Νέα* καὶ ἐγώ,—ὄχι κατὰ τὴν ἡλικίαν — ἀλλὰ ὡρισμένως μὲ θηλυκὸν νοῦν, ὁ ὁποῖος ἀπὸ κτίσεως κόσμου θεωρεῖται ἀρκετὰ παραγωγικός, ὥστε νὰ μὴ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀνδροποιηθῇ, γιὰ νὰ κάμῃ ὅ,τι ἐγὼ ἐλάχιστον ἔκαμα ἕως τώρα.

Καὶ μὲ τὸν νοῦν μου αὐτὸν τὸν θηλυκόν, ὄχι τὸν λουλουδοποιημένον, ὡς θὰ τὸν ἤθελεν ὁ φίλος μου κ. Π. Νιρβάνας, ἔρχομαι νὰ τοῦ εἰπῶ τί σκέπτομαι διὰ τὸν πρωτότυπον Ἀρχιτέκτονά του.

Ὁ κ. Νιρβάνας μὲ τὴν Μάρθαν του μᾶς παρουσιάζει ἕνα ἀνδρικὸν ζήτημα. Δὲν ἠξεύρω ἂν εἶναι ὁ πρῶτος συγγραφεὺς εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὁ δημιουργὸς τοιούτου ζητήματος, ὅπως δήποτε ὅμως νεωτερίζει πολὺ κατὰ τοῦτο καὶ ρίπτει τὴν ἀπογοήτευσιν εἰς τὴν ψυχὴν τῶν γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι ἕως τώρα μόνον εἰς ἀποθέωσιν εἶδαν τοὺς ἄνδρας, ὑψουμένους παρ' ἀνδρῶν συγγραφέων.

Τί θλιβερόν, ἀλήθεια, πρᾶγμα διὰ τὴν ὀλίγην ποίησιν ποῦ μᾶς ἔμεινεν εἰς τὴν ζωήν, νὰ βλέπωμεν τὸν ἄνδρα, τὸν ἄρχοντα καὶ κύριον τῶν κόσμων καὶ τῶν καρδιῶν, τὸν προνομιοῦχον καὶ πανίσχυρον καὶ ὑπέροχον, κατὰ τὴν παράδοσιν, νὰ ἐξευτελίζεται καὶ νὰ ταπεινώνεται τόσον, ὥστε μὲ τὴν πρώτην ἐναντιότητα τῆς τύχης, νὰ σκορπίζῃ γύρω του εἰς τὰ ἀδύνατα πλάσματα τὸν θάνατον, τὴν μεγίστην τῶν συμφορῶν, ἀφοῦ τὰ μεθᾷ μὲ champagne, ἀπὸ τὴν ὁποίαν μεθᾷ καὶ ὁ ἴδιος. Ὁ κ. Νιρβάνας ἦλθε νὰ ξεσχίσῃ ἄπονα τὸν πέπλον

τῆς ὡραίας ποιήσεως, εἰς τὸν ὁποῖον, ἂν ὄχι αἱ γυναῖκες, οἱ ἄνδρες ὅμως πιστεύουν ἀκόμη, νὰ ρίψῃ κάτω τὸν σιδερένιον γίγαντα καὶ νὰ μᾶς τὸν παρουσιάσῃ θωρακισμένον ἀπὸ στουπόχαρτον καὶ κλείοντα μέσα του....τί ; τίποτε.

Καὶ τί χαρακτηριστικὸν πάλιν ! Οἱ ἄνδρες μεθυσμένοι ἀπὸ τὴν ποίησιν αὐτὴν τοῦ ἐκφυλισμοῦ των, τὴν ὁποίαν τόσον ἐπιτηδείως σερβιρισμένην τοὺς ἐπαρουσίασεν ὁ συγγραφεύς, —μεθοῦν τόσον εὔκολα σήμερον τὰ ἰσχυρὰ αὐτὰ πλάσματα —τὸν ἐχειροκρότησαν, ἐνῷ αἱ ὀλίγαι γυναῖκες, αἱ τρέφουσαι ἀκόμη ἰδανικὰ διὰ τοὺς ἄνδρας τοῦ παλαιοῦ καλοῦ καιροῦ τὸν ἀπεδοκίμασαν.

Ὅπως δήποτε σήμερον ἔχομεν καὶ ἀνδρικὸν ζήτημα εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ὁ κ. Παῦλος Νιρβάνας, ὁ ποιητικώτερος τῶν πεζογράφων μας καὶ ὁ ἡμερώτερος τῶν κοινωνικῶν ἀνδρῶν μας, ὁ ἀσχολούμενος εἰς τὰς ὥρας τῆς σχολῆς του καὶ μὲ τὴν ἰατρικὴν καὶ τὴν ἀνατομίαν, ἀνατέμνει σήμερον τὸν νεώτερον Ἕλληνα καὶ μᾶς τὸν παρουσιάζει ὡς ἀρχιτέκτονα Μάρθαν.

Ἂν οἱ ἄνδρες δὲν τὸν κατεξέσχισαν ἕως τώρα, ἡ ποιητικὴ ὅμως παράδοσις ἔχει τὸ καθῆκον νὰ τὸ κάμῃ. Θὰ ἐπεκαλούμην τὰς σκιὰς τῶν μεγάλων μας ἀνδρῶν, διὰ νὰ τὸν τιμωρήσουν, ἂν ἀπό τινος αἱ σκιαὶ τῶν μεγάλων δὲν ἐχρησίμευαν καὶ αὐταὶ διὰ νὰ γελωτοποιοῦν τοὺς μικρούς.

Ὅπως δήποτε, μόνον διότι ὡς συγγραφεὺς ἐπαρουσίασε ζήτημα, ἐκεῖ ὅπου ὁ ἴδιος ὡς κριτικὸς ἀρνεῖται τοῦτο, εἶναι ἄξιος μομφῆς αὐστηρὰς καὶ κριτικῆς ἀμειλίκτου. Διότι ἄλλο τόσον ἠμπορεῖ, κατ' αὐτὸν τὸν ἴδιον, νὰ ὑπάρξῃ ζήτημα ἀνδρικόν, ὅσον καὶ ζήτημα Ἡρακλέους καὶ Διγενῆ Ἀκρίτα. Καὶ ὅμως ὁ κ. Νιρβάνας, γράφων διὰ τὸ θέατρον, ἐννοεῖ νὰ φέρῃ τοὺς πανδέκτας του μέσα εἰς μίαν κονίστραν καὶ εἰς ἕνα στάδιον ἀγῶνος, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπάρχουν μόνον νικηταὶ μὲ δυνατοὺς γρόνθους καὶ μὲ σιδερένιο μυαλὸ καὶ μὲ ψυχὴν γιγάντειαν, καὶ νὰ συζητήσῃ καὶ ἀρνηθῇ εἰς τοὺς ἄνδρας καὶ τοὺς γρόνθους καὶ τὸ μυαλὸ καὶ τὰς ψυχὰς τὰς ἀπὸ γρανίτην.

Διότι ὁ ἄνδρας, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ ἀνθρωπότης εἰς ὅλους τοὺς περασμένους αἰῶνας εἶχεν ὅλας τὰς ἐλπίδας της, δὲν εἶναι ἄνδρας πλέον, ὅταν παρουσιάζεται θρηνολογῶν τὸν θάνατον ἑνὸς καναρινιοῦ καὶ ἀποφασίζων νὰ ἐργασθῇ, μόνον διὰ νὰ κτίσῃ τὸ μνημεῖον τοῦ καναρινιοῦ αὐτοῦ, ποῦ ἔχει ἕνα κοριτσάκι, ἐλαφρὸ καὶ ἐπιπόλαιο εἰς τὰ χέρια του. Ὁ ἄνδρας, ὁ προωρισμένος διὰ τὴν πεζότητα καὶ χυδαιότητα τῆς ζωῆς, ὅπως τὸν θέλει ὁ κ. Νιρβάνας ὡς κριτικός, ὁ ἕτοιμος νὰ ἀματώνῃ τὰ χέρια του γιὰ νὰ ξερριζώνῃ τὰ ἀγκάθια ἀπὸ τὸν δρόμο τῆς γυναίκας του, δὲν εἶναι ἄνδρας, ὅταν τῆς ἀνοίγῃ ἕνα τάφο, ἄκοπα, ὄχι κἂν ἀπὸ μάρμαρο, ὡραῖο καὶ καλλιτεχνικό, ὡς ἀρχιτέκτων ποῦ εἶναι, ἀλλ' ἁπλῶς ἀπὸ νερό, ἀπὸ θάλασσαν ἀγριευμένην καὶ ἐπίβουλον. Ὁ ἄνδρας ὁ φιλαλήθης, ὁ δυνατὸς τόσον, ὥστε μόνος του νὰ ἀναλαμβάνῃ ὅλα τὰ βάρη καὶ ὅλας τὰς εὐθύνας τῆς ζωῆς, καὶ νὰ προασπίζῃ εἰς τὰ σιδερένια στήθη του τὴν εὐτυχίαν κάθε ἀδυνάτου, δὲν εἶναι ἄνδρας, ὅταν ἀφίνῃ ἄσπλαγχνα καὶ ἐγωϊστικὰ νὰ πεθαίνῃ ἕνα κορίτσι ποῦ τὸν ἀγαπᾷ, γιὰ νὰ κλέψῃ ἕνα ἄλλο κορίτσι ἀπὸ τὸν πατέρα του, εἰς στιγμὴν ποῦ ὁ πατέρας κυτὸς ὁ γέρων καὶ ὁ δυστυχὴς καταστρέφεται οἰκονομικῶς. Ἕνας ἄνδρας ποῦ ξέρει μιὰ τέχνη, τὴν πλέον ἐπίσημη καὶ τὴν πλέον δημιουργική, τὴν τέχνην τῆς ἁρμονίας, καὶ τῆς ἰσορροπίας, καὶ τῆς θετικότητος, καὶ τοῦ πρακτικοῦ μυαλοῦ, καὶ ὁ ὁποῖος πεθαίνει καὶ θανατόνει τὴν γυναῖκά του, γιατὶ δὲν θέλει, οὔτε δοκιμάζει νὰ ἐργασθῇ, δὲν εἶναι ἄνδρας.

Ἀπέναντι εἰς ἕνα ἄνδρα τέτοιον, ποῦ ὁ ποιητὴς δὲν θὰ τὸν ἔκαμνε βέβαια «*Ἀρχιτέκτονα*» ἂν δὲν τὸν ἐφαντάζετο δημιουργὸν κάποιου πράγματος εἰς τὸν κόσμον, θέτει τὴν γυναῖκα τὴν σημερινή, τὴν οἰκογένεια, τὴν ἀδελφὴ καὶ τὴν μητέρα, εἰς τὰς ὁποίας λέγει : Ἐμπρός, ριφθῆτε ὅλες εἰς τὴν θάλασσαν, διότι ἀδύνατα πλάσματα, ὡς σᾶς θέλω ἐγώ, δὲν ἔχετε τίποτε ἄλλο νὰ κάμετε, παρὰ νὰ ἀποθάνετε μέσα εἰς ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἀνικάνους συζύγους καὶ θείους καὶ πατέρας.

Ἀλλ' εἶνε ἀρά γε ὁ κ. Παῦλος Νιρβάνας εἰς τὴν ἀλήθειαν, καὶ οἱ Ἕλληνες οἱ νέοι τῶν νεωτέρων γενεῶν μόνον τάφους τῆς ζωῆς καὶ τῆς εὐτυχίας καὶ τῆς χαρᾶς τῶν ἰδικῶν των ἀνοίγουν γύρω των ; Εἶνε ἀρά γε εἰς τὴν ἀλήθειαν καὶ ἠθέλησε νὰ ἐνσαρκώσῃ εἰς τὸν ἀρχιτέκτονα του τὸν ξεπεσμένον ψυχικῶς καὶ πνευματικῶς ἄνδρα, τὸν φαντασιόκοπον καὶ λογοκόπον καὶ ὀνειροπόλον, ὁ ὁποῖος πέρνει στάσιν Σαίκσπηρ, γιὰ νὰ κηρύξῃ μὲ τραγικότητα Ἀμλέτου ὅτι κατώρθωσε νὰ κρύψῃ ἀπὸ τὴν μητέρα του τὸν θάνατο τοῦ υἱοῦ της καὶ ἀπὸ τὸν πατέρα του τὸν ἰδικόν του ἐπικείμενον θάνατον; Διότι δὲν μπορεῖ νὰ πιστεύῃ ὁ συγγραφεύς, ὁ ἔχων τὴν ἰδέαν ποῦ ἔχει περὶ τοῦ ἀνδρός, ὅτι τὰ λευκὰ αὐτὰ ψέματα, ποῦ κάθε τυχαῖος ἄνθρωπος καὶ ἀδύνατος μάλιστα ἐπινοεῖ γιὰ νὰ κρύψῃ ἕνα δυστύχημα, μποροῦν νὰ ἀποτελοῦν μίαν ἀρετήν, τὴν μόνην ποῦ εὑρίσκει εἰς τὸν ἥρωά του;

Ἀλλ' ἐὰν οἱ ἄνδρες μας οἱ νέοι εἶναι τέτοιοι, ἂν οἱ ἐπιστήμονες καὶ οἱ ἀρχιτέκτονες καὶ οἱ μηχανικοὶ τῶν σπιτιῶν μας καὶ τῆς πολιτικῆς καὶ τῶν ἐθνικῶν ἰδεωδῶν μας εἶναι τόσον ἔκφυλοι καὶ ξεπεσμένοι ψυχικῶς καὶ πνευματικῶς, δὲν εἶναι ἀρά γε ἔργον τοῦ Ἕλληνος ποιητοῦ νὰ ζητήσῃ νὰ σκορπίσῃ κάποιο θάρρος καὶ κάποιαν ἀνδρείαν εἰς τὴν κατάπτωσιν αὐτήν;

Ὁ D' Anuntzio παρουσιάζει εἰς τὸ τελευταῖον ἔργον του τὸ «Pui forte che la morte» ἕνα μηχανικόν, ἔκφυλον καὶ αὐτόν, ὁ ὁποῖος ὅμως τείνει εἰς ἕνα μεγάλο καὶ ὡραῖον ἰδεῶδες: νὰ ζεύξῃ μὲ τὴν τέχνην του ὄρη καὶ ὠκεανούς, νὰ συγκοινωνήσῃ τὸν πολιτισμὸν μὲ τοὺς τόπους τῶν βαρβάρων καὶ νὰ σκορπίσῃ τὸ φῶς τῆς προόδου εἰς τὰ πυκνὰ σκότη τῆς ἀνθρωπίνης ἀθλιότητος. Διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν σκοπόν του αὐτὸν περνᾷ ἐπάνω ἀπὸ τὸ πτῶμα ἑνὸς ἀχρείου τοκογλύφου, σχίζει μὲ τὰ χέρια του τοὺς γραπτοὺς νόμους καὶ ἀνακράζει εἰς μίαν ὑπερτάτην στιγμὴν αὐτοπεποιθήσεως καὶ πίστεως πρὸς τὴν πρόοδον. «*Μικρὰν οἱ ἀνίκανοι, τὰ κοινωνικὰ παράσιτα, τὰ ἀειδῆ ἀνθρωπάρια ποῦ μολύνουν τὰ ἔθνη καὶ τὰς φυλάς. Θέσις διὰ τοὺς ἰσχυροὺς, διὰ τὰ μεγάλα πνεύματα, διὰ τοὺς θέλοντας νὰ εὐεργετήσουν τὴν ἀνθρωπότητα*».

Ἰδοὺ τί θέλει νὰ εἰπῇ ὁ συγγραφεὺς μὲ τὸ ἔργον του,

Ἰδοὺ ἡ θρησκεία ἀπὸ τὴν ὁποίαν φαίνεται νὰ ἐμπνέεται ὁ μέγας Ἰταλὸς ποιητής. Καὶ ἄν, ὡς νομίζω, οἱ ἀληθινοὶ ποιηταὶ εἶναι οἱ διερμηνεῖς τῆς ψυχῆς τῶν λαῶν εἰς τοὺς ὁποίους ἀνήκουν καὶ τοῦ πνευματικοῦ καὶ ψυχικοῦ κύκλου, μέσα εἰς τὸν ὁποῖον ζοῦν, σήμερον ἡ Ἰταλία ὁλόκληρος, μεθ' ὅλας τὰς προλήψεις της, τείνει εἰς τὸ ἰδανικὸν αὐτό: εἰς τὸ νὰ ἀνοίγῃ δρόμον εἰς τὴν ἀληθινὴν δύναμιν, εἰς τὴν ἐργασίαν, εἰς τὴν πρόοδον.

Τώρα ἐδῶ ἡμεῖς μὲ ἕνα ἀρχιτέκτονα ψεύτικον, μὲ ἕνα ἄνθρωπον κουρασμένον πρὶν νὰ ἐργασθῇ, μὲ ἕνα ἄνδρα γηρασμένον πρὶν νὰ γηράσῃ, ἔχομεν ἀρά γε ἕνα σύμβολον τῆς φυλῆς μας ; Μὲ ἕνα θανατόνοντα γυναῖκες ποῦ δὲν ἀγαπᾷ, ἀλλὰ θανατόνοντα καὶ γυναῖκες ποῦ ἀγαπᾷ, χωρὶς νὰ συλλογισθῇ τὴν ἀσχημίαν τοῦ πόνου, καὶ τῆς ἀγωνίας καὶ τοῦ θανάτου. καὶ εἰς τὴν μίαν καὶ εἰς τὴν ἄλλην περίστασιν, ἔχομεν ἀρά γε τὸν ἀμείλικτον ἐχθρὸν καὶ πολέμιον τῆς γυναικὸς καὶ τὸν αἰώνιον θετικῶς καὶ ἀρνητικῶς γυναικοκτόνον ; Ἔχομεν τὸν Ἰνδὸν μοιρολάτρην καὶ τὸν βάρβαρον, ὁ ὁποῖος τὴν στιγμὴν ποῦ ξεψυχᾷ, διατάσσει νὰ ἀνάψουν τὴν φωτιά, ἐπάνω εἰς τὴν ὁποίαν θὰ καῇ ὁ νεκρὸς τῆς συζύγου του, διὰ νὰ μὴ ὑποστῇ τὸν ἀπέραντον πόνον τῆς ζωῆς χωρὶς αὐτόν ; Ἢ ἔχομεν τὸν αὐθαίρετον καὶ ἐγωϊστὴν κριτήν, ὁ ὁποῖος καταδικάζει εἰς θάνατον καὶ τὸν ἑαυτόν του καὶ τοὺς ἄλλους ποῦ τοῦ ὁμοιάζουν διὰ τὴν τεμπελιὰν καὶ τὴν ἀδυναμίαν καὶ τὴν ματαιότητά του ;

Ἀλλ' ὑπάρχει ἀρά γε καὶ μετεξὺ τοῦ μᾶλλον ἐκφύλου μας ὁ τύπος αὐτὸς καὶ ἔχει τὸ δικαίωμα ἕνας ποιητὴς τῆς περιωπῆς τοῦ κ. Π. Νιρβάνα νὰ ἐξευτελίζῃ τὸ ἀνδρικὸν φῦλον, τὴν γενεάν μας τῆς σήμερον καὶ τῆς αὔριον, μὲ τόσην ἀδιαφορίαν ; Ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ καταστρέφῃ τὸν ἀνδρικὸν ἡρωϊσμόν, τὴν μόνην ποίησιν ποῦ εὑρίσκει κανεὶς εἰς τὸ ἀνδρικὸν φῦλον, τὸ καταδικασμένον νὰ *παλαίῃ μὲ τὰς πεζότητας τῆς ζωῆς*, ὡς λέγουν οἱ ἄνδρες, καὶ νὰ σβύνῃ μὲ μιὰ μονοκονδυλιά του καὶ τὴν πνευματικὴν δύναμιν ἀκόμη, διὰ τὴν ὁποίαν τόσον οἱ Ἕλληνες ἄνδρες ὑπερηφανεύονται ;

Εὐτυχῶς ὅτι ὑπάρχουν ποιηταὶ ἄλλοι, οἱ ὁποῖοι βλέπουν καὶ εἶδαν βαθύτερα εἰς τὴν τριγύρω των ζωὴν καὶ οἱ ὁποῖοι ἐφαντάσθησαν καὶ ἐζωγράφησαν τὸν νεώτερον Ἕλληνα μὲ ἀλλοιώτικα χρώματα καὶ μεγάλα καὶ ὡραῖα ἰδανικά. Ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς εἶναι καὶ ὁ κ. Κωστῆς Παλαμᾶς. Αὐτὸς μᾶς ἐπαρουσίασεν ὄχι ἕνα ἀρχιτέκτονα τοῦ γλυκοῦ νεροῦ, ἀλλὰ ἕνα γύφτο δημιουργό, ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ ἐμπνέεται καὶ ἐμπνέει τόσα μεγάλα καὶ ὡραῖα καὶ δυνατὰ πράγματα, στρέφει καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα τὴν ἔμορφη καὶ τὴν λεβέντισσα ποῦ ἔχει εἰς τὸ πλευρό του. Ἀπέναντί της αὐτὸς ὁ γίγας τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ νοῦ γίνεται μικρὸς καὶ ταπεινός.

Γιατὶ δὲν τὴν βλέπει τὴν γυναῖκα ράκος ἀνθρώπινο, ἀδύνατο καὶ ἀσθενικό, προωρισμένο νὰ γελᾷ καὶ νὰ τραγουδᾷ καὶ νὰ πίνῃ σαμπάνια καὶ νὰ παραγγέλῃ κόττερα μόνο καὶ τουαλέτες. Ἀλλὰ τὴν βλέπει, ὡς εἶναι, σύντροφο δυνατό, «*μὲ κοσμικὰ καὶ ἄξια χέρια, χάρισμα πειὸ μεγάλο καὶ ἀπὸ τὰ φτερά*»—τὰ ποιητικὰ καὶ ὄχι τῶν καπέλλων—Τὰ βλέπει τὰ χεράκια της *δυνατά, ὄχι γιὰ νὰ σέρνῃ τὴ μουσικὴ καρδιὰ τὰς ἅρπας, ἀλλ' οὔτε γιὰ νὰ κρατοῦν λουλούδια, ἢ γιὰ κεντοῦν ξόμπλια*, ἀλλὰ δυνατά, μὲ ἀληθινὴ φυσικὴ δύναμι καὶ τοῦ μυαλοῦ καὶ τῆς ψυχῆς, ὥστε νὰ *βοηθοῦν 'σὰν ἄρματα καὶ νὰ φυλάττουν 'σὰν φυλαχτά, καὶ νὰ γίνωνται θώρακες τῆς καρδιᾶς καὶ δελφίνια χρυσᾶ τοῦ λυτρωμοῦ καὶ καλάθια παρηγορι*ᾶς . . .

Ὕστερα ἀπὸ τὰ λόγια καὶ τὰς εἰκόνες ποῦ μᾶς δίδει ὁ γύφτος αὐτός, δὲν φοβούμεθα καὶ πολὺ πλέον τοὺς Ἀρχιτέκτονας Μάρθας. Αὐτοὺς τοὺς χαρίζομεν εἰς τὸν ποιητήν των χωρὶς νὰ βλέπωμεν κανένα σπουδαῖον κίνδυνον οὔτε διὰ τοὺς Ἕλληνας ἀρχιτέκτονας, οὔτε διὰ τὰς γυναῖκές των. Καὶ τὰ κοριτσάκια ἀκόμη, τὰ ὁποῖα ἐθαύμασαν, ὡς ἔτυχε νὰ μᾶς εἰπῇ ὁ συγγραφεύς, καὶ ἐχειροκρότησαν τὸν ἀρχιτέκτονα Μάρθαν, αὔριον ποῦ θὰ γείνουν γυναῖκες δὲν θὰ ἐκλέξουν βέβαια τὸν τύπον αὐτὸν ὡς σύζυγον, διὰ νὰ τὰς ὁδηγήσῃ εἰς τὸν διὰ πνιγμοῦ θάνατον. Ἀλλὰ οὔτε θὰ εὑρεθοῦν ἄνδρες μεταξὺ τῶν νέων μας, ποῦ θὰ θελήσουν νὰ τοῦ ὁμοιάσουν.

Καὶ ὅταν λέγωμεν ἄνδρας, δὲν ἐννοοῦμεν βέβαια ὅλους ὅσοι εἶναι ντυμένοι ἀνδρικὰ καὶ ὅσοι ἔχουν μουστάκια καὶ γένεια. Μεταξὺ αὐτῶν ὑπάρχουν καὶ δειλοὶ καὶ τεμπέληδες καὶ νικημένοι, ἀλλ' αὐτοὺς τοὺς χαρίζομεν εἰς τὸν κ. Π. Νιρβάναν, ἂν καὶ εὐτυχῶς οὐδὲν ὑπάρχει τὸ κοινὸν γνώρισμα μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀρχιτέκτονός του.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΑΝΟΒΑ

Ἑορτάζουν εἰς τὴν Ἰταλίαν, εἰς τὰς ἀρχὰς Νοεμβρίου, τὴν ἑκατοστὴν πεντηκοστὴν ἐπέτειον τοῦ μεγάλου γλύπτου Ἀντωνίου Κάνοβα. Εἶνε τωόντι ἄξιος τοιούτων τιμῶν, διότι ὁ Κάνοβα μετὰ τὸν Μιχαὴλ Ἄγγελον ἦτο βεβαίως ὁ ἐνδοξότερος γλύπτης τῆς περιόδου αὐτῆς τῆς τέχνης.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ θανάτου του, τὸ 1822, ὅλαι αἱ μεγάλαι πόλεις τῆς Χερσονήσου: ἡ Ρώμη, ἡ Φλωρεντία, τὸ Μιλάνον ἔλαβον μέρος, μὲ θαυμασίας θρησκευτικὰς τελετὰς εἰς τὰς ἀνωτάτας τιμὰς ὅπου ἀπενεμήθησαν εἰς τὸν μεγάλον καλλιτέχνην ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Βενετίας. Ὁ Κάνοβα ἐτάφη εἰς τὸ Bossano, τὸ χωρίον ὅπου ἐγεννήθη· ἡ καρδιά του φυλάττεται εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν Ὡραίων Τεχνῶν τῆς πόλεως τῶν Δογῶν, ὅπου ἔκαμε τὰς πρώτας μελέτας του.

Τὸ στάδιον τοῦ Κάνοβα, κατὰ πολλούς, ὀφείλεται εἰς ἕνα γερουσιαστὴν Βενετόν, τὸν Fralier, ὁ ὁποῖος διέκρινε τὰ ἔργα τῆς νεότητός του καὶ τὸν ὑπεστήριξεν εἰς τὴν Βενετίαν κατ' ἀρχάς, εἰς τὴν Ρώμην κατόπιν, μὲ ὅλην τὴν ἐπιρροήν του. Αὐτὸς τοῦ ἔκαμε τὰ πρῶτα ἔργα του γνωστά : τὸν *Ὀρφέα* καὶ τὴν *Περσεφόνην*, τὸν *Δαίδαλον* καὶ *Ἰωάννην*, οἱ ὁποῖοι τὸν ἔφερον εἰς τὴν Ρώμην, πλησίον τοῦ πρέσβεως τῆς Βενετίας, τοῦ κόμητος Julian. Εἰς τὴν Ρώμην ὁ Κανόβα ἀπέκτησε τοὺς πρώτους θριάμβους του, μὲ τὴν *Ἥβην* του, πορτραῖτο μιᾶς ἀριστοκρατικῆς κόρης δέκα τεσσάρων ἐτῶν, τὸν *Ἔρωτά του*, κατὰ τὸ πρότυπον τοῦ μικροῦ πρίγκηπος Czatorinski, τὸν *Ἡρακλῆ του*, τὴν περίφημόν του *Μετανοοῦσαν Μαγδαληνήν*, ἡ ὁποία τὸν ἔκαμε γνωστὸν εἰς τὸ Παρίσι, τὴν *Ἀφροδίτην* του, τὴν ὁποίαν ἔκαμε διὰ νὰ ἀντι-

καταστήσῃ εἰς τὴν Φλωρεντίαν τὴν *Ἀφροδίτην τῶν Μεδείκων*, τὴν ὁποίαν ἥρπασεν ὁ γαλλικὸς στρατός.

Προσκληθεὶς εἰς τὴν Γαλλίαν ἀπὸ τὸν πρῶτον Ὕπατον, ἔκαμε τὴν προτομὴν τοῦ μέλλοντος αὐτοκράτορος καὶ τὴν τῆς μητρός του, τῆς κυρίας Laetitia· αἱ προτομαὶ αὐταὶ ἐχρησίμευσαν διὰ νὰ γίνουν κατόπιν δύο ὡραιότατα ἀγάλματα.

Ἀπὸ τὴν προτομὴν τῆς πριγκηπίσσης Παυλίνας Borghèse συνθέτει τὴν θαυμασίαν του *Νικήτριαν Ἀρτέμιδα*, ἡ ὁποία ἐπαναστάτησε ὁλόκληρον τὴν Ρώμην ἐπὶ μῆνας. Δὲν ἔπαυαν νὰ πηγαίνουν νὰ τὴν θαυμάζουν, καὶ ἔγινε ἀνάγκη νὰ τὴν βλέπουν καὶ μὲ τὰ φῶτα εἰς τὸν προθάλαμον τοῦ παλατιοῦ Borghèse, διὰ νὰ εὐχαριστηθοῦν οἱ περίεργοι.

Πιστὸς εἰς τὴν ἀρχαίαν παράδοσιν, ἤθελε τὰ ἀγάλματά του ντυμένα μὲ πτυχωτὰ φορέματα, τὰ ὁποῖα ἀπέδιδε μὲ θαυμαστὴν τέχνην. Τὸν κατηγόρησαν ὅτι ἀντέγραψε τ' ἀριστουργήματα τῆς εἰδωλολατρικῆς ἐποχῆς, ἀλλ' ἀπέδειξε θριαμβευτικῶς τὴν προσωπικότητά του καὶ τὴν πρωτοτυπίαν του, μένων πάντα πιστὸς εἰς τὰς ἰδέας του.

(R. De Bellex)

ΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΣΟΥ ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΤΟΥ

Ὅλα εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν εἶναι σχετικά. Ἡ εὐτυχία καὶ ἡ δυστυχία καὶ ἡ ἀξία. Καὶ τίποτε δὲν διακρίνεται ἄνευ συγκρίσεως.

Εἰς σᾶς λοιπόν, ὦ σύζυγοί μου, ποῦ παρακονεῖσθε τόσον συχνὰ διὰ τὴν τύχην σας, εἰς σᾶς ποῦ θεωρεῖσθε βάρβαροι ἕνεκα τοῦ γυναικωνίτου καὶ τῶν βέλων ποῦ σκεπάζουν τὰ πρόσωπά σας, καὶ τῶν Περσικῶν ἐθίμων, εἰς σᾶς ἔρχομαι νὰ εἰπῶ τί εἶδα εἰς τὸν τόπον αὐτὸν ὅπου ἀνθεῖ ὁ πολιτισμός, εἰς τὸ Παρίσι αὐτό, τὴν πρωτεύουσσαν τοῦ κόσμου, ὅπου ἡ τύχη τῆς γυναικὸς ὅπως νομίζετε εἶναι γλυκεῖα, ὡραία καὶ ὑπερήφανος.

Λοιπὸν τὸ πρῶτον βράδυ ποῦ ἔφθασα ἐπῆγα καὶ ἐγὼ εἰς ἕνα ἀπὸ τὰ μεγάλα καφφενεῖα τῶν Βουλεβάρτων καὶ ἐκάθισα νὰ πάρω ἕνα καφφέ. Δὲν ἐπέρασαν πέντε λεπτὰ καὶ ἤρχισε μία τρελλὴ παρέλασις ἀπὸ ζευγάρια γυναικῶν, καλοντυμένων, καλοβαμμένων. νέων καὶ μή, αἱ ὁποῖαι ἐφαίνοντο κᾶτι νὰ ζητοῦν εἰς τὰ καφφενεῖα. Ὑπέθεσα ὅτι θὰ ἐζητοῦσαν τοὺς ἄνδρας των, ἢ τοὐλάχιστον φιλενάδες των ἀπὸ τῆς κυρίες, ποῦ ἐκάθηντο εἰς τὸ καφφενεῖον.

Ἔξαφνα μία ἀπὸ αὐτὲς ἐκάθισε μὲ πολλὴν οἰκειότητα εἰς τὸ τραπέζι μου. Ἔμεινα ἐμβρόντητος. Τί ἤθελεν ἀρά γε; καὶ ποῖον νὰ ὡμοίαζα καὶ ἦλθε νὰ καθίσῃ κοντά μου; Ἑτοιμαζόμην νὰ τὴν ἐρωτήσω μὲ κάποιαν δειλίαν καὶ συστολήν, ὅταν ἐκείνη ἅρπαξε τὸ χέρι μου, τὸ ἐφίλησε καὶ μοῦ εἶπε: Δόσετέ μου ὀλίγα χρήματα, γιατὶ πεινῶ. Ἐμεινα ἐμβρόντητος. Αὐτὴ μὲ τὰ ὡραῖα αὐτὰ φορέματα, καὶ μὲ τὰ ὡραῖα διαμάντια εἰς τ' αὐτιά, πεινοῦσε. Ὑπέθεσα ὅτι θὰ ἦταν τρελλὴ ἢ μεθυσμένη καὶ ἐστράφην πρὸς τὸ γκαρσόνι, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ μ' ἐβοηθοῦσε ν' ἀπαλλαγῶ ἀπὸ τὴν γυναῖκα αὐτήν. Ἀλλὰ τὸ γκαρσόνι μᾶς ἔβλεπεν ἀδιάφορον.

Τέλος ἤρχισα νὰ σκέπτωμαι ὅτι μόνος μου ὤφειλα νὰ τελειώσω τὸν λογαριασμόν μου μὲ τὴν κυρίαν αὐτήν. Ἤρχισα λοιπὸν νὰ τῆς διαφιλονικῶ τὴν πτώχειά της, δεικνύων τὰ διαμάντια, ποῦ ἐλαμποκοποῦσαν σ' τὰ χέρια, της, ὅταν εἶδα τὰ μάτια της νὰ γεμίζουν δάκρυα καὶ τὰ χέρια της διὰ μιᾶς νὰ γυμνόνωνται ἀπὸ τὰ δακτυλίδια. Σᾶς τὰ δίδω ὅλα, μοῦ εἶπε, γιὰ πεντῆντα φράγκα· τὸ πρόσωπό της ἐχλώμαινε κάτω ἀπὸ τὸ κοκκινάδι. Γλήγωρα, ἐπρόσθεσε, πρέπει κᾶτι νὰ φάω, εἴτε μὴ θὰ λιποθυμήσω. Ἐκτύπησα τὸ γκαρσόνι καὶ ἡ κυρία ἐζήτησεν ἕνα ποτήρι γάλα μὲ καφφέ. Ἐν τῷ μεταξὺ ἄρχισεν νὰ τρώῃ μερικὰ μπισκότα ποῦ μοῦ εἶχαν μείνη ἀπὸ τὸν δικό μου καφφέ. Μὲ συγχωρεῖτε μοῦ εἶπεν μὲ φωνὴ ἀδύνατη. Μὰ πεθαίνω. Ἔχω νὰ φάω τίποτε τριάντα ὥρες. Ἔβαλλε ἐμπρός της τὸ ποτηράκι μου τὸ κονιάκ, τὸ ὁποῖον ἄδειασεν εἰς ἕνα δευτερόλεπτο καὶ ὅταν ἦλθε τὸ γάλα, ὥρμησεν εἰς τὸ ποτῆρι σὰν λυμασμένη. Διέταξα καὶ δεύτερο καὶ τρίτο γάλα καὶ τὰ καταβρόχθισεν ὅλα γλήγωρα καὶ λαίμαργα, χωρὶς νὰ εἰπῇ οὔτε λέξιν. Ὅταν ἐτελείωσε, τὴν ἐρώτησα πῶς συνέβαινε νὰ εὑρίσκεται εἰς τέτοια φτώχεια καὶ πῶς δὲν εὑρίσκετο κοντά της κανένας ἄνδρας, σύζυγος ἢ ἀδελφός, ποῦ νὰ τὴν φροντίσῃ.

Ἡ κόρη μοῦ ἀπήντησεν ὅτι τὰ πτωχὰ κορίτσια εἰς τὸ Παρίσι δὲν παντρεύονται καὶ ὅτι οἱ ἄνδρες τῆς πέρνουν τὸ πολὺ πολύ, γιὰ λίγο καιρὸ καὶ ἔπειτα τὰς ἀφίνουν εἰς τοὺς πέντε δρόμους. Καὶ τὰ παιδιά σας τί γίνονται; τὴν ἐρώτησα. Ἢ τὰ πετοῦμε στὸν ποταμό, ἢ τὰ ρίχνομε στὴ σακκούλα τοῦ βρεφοκομείου, Καὶ οἱ ἀδελφί σας; ἠρώτησα. Οἱ πεῖ πολλοὶ γίγνονται ἀπάchides, μοῦ εἶπε, καὶ ὅταν δὲν κερδίζουν, ἔρχονται καὶ μᾶς πέρνουν τὸ ψωμὶ ἀπὸ τὸ στόμα μας, ἀφοῦ μᾶς δείρουν καλά, καλά.

Τὴν ἐκύτταξα μεσ' τὰ μάτια, γιὰ νὰ πεισθῶ ὅτι δὲν ἔλεγε ψέματα, καὶ ὅταν ἐπείσθην, ὦ Παλμύρα μου καὶ Μίρζα μου καὶ Ἀϊδά μου, εἶπα εἰς τὸ ὡραῖο Παρισιάνικο κορίτσι. Ἔλα μαζί μου εἰς τὴν Περσίαν. Καὶ ἂν δὲν ἔχῃ θέσιν εἰς τὸ χαρέμι μου, θὰ σὲ δώσω εἰς κανένα φίλον μου. Ἐκεῖ ἡ γυναῖκα εἶναι ἀκόμη τὸ ἀγαπητὸ πλάσμα τῆς δημιουργίας, ποῦ ὁ ἄνδρας ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἀγαπᾷ καὶ νὰ περιποιῆται καὶ νὰ τρέφῃ. Θὰ βάλῃς μόνο γιασμάκι εἰς τὸ πρόσωπον καὶ δὲν θὰ τρέχῃς εἰς τὰ βουλεβάρτα ὅπως ἐδῶ.

Ἡ μικρούλα ἐτινάχθη μὲ χαρὰν καὶ παρ' ὀλίγον νὰ πέσῃ νὰ φιλήσῃ τὰ πόδια μου.

Ἂν θὰ ἔχω νὰ τρώγω γιὰ ὅλη μου τὴ ζωή, ἔρχομαι καὶ ὡς δούλα, μοῦ εἶπε. Γιατὶ ἐδῶ οὔτε ἐργασίαν μοῦ δίδει κἀνείς . . . .

Ὦ! γυναικοῦλές μου! Δὲν εἶναι ἀλήθεια ὅτι προτιμᾶτε νὰ περνᾶτε τὴν ζωή σας στὸ χαρέμι, παρὰ νὰ φαντασθῆτε ἂν τὴν ζωὴ αὐτὴ τῶν μεγάλων καὶ πολιτισμένων κέντρων τῆς Εὐρώπης, ὅπου ἡ πτωχὲς γυναῖκες ἡ ἀπὸ καλὰ σπίτια ποῦ δὲν καταδέχονται νὰ ἐργασθοῦν, γιὰ νὰ ζήσουν χάνονται εἰς τοὺς δρόμους, ἢ σαπίζουν κλεισμένες εἰς τὰ πλέον βρωμερὰ σεραῖα τῆς Δύσεως;

Ἀδουλ-Ἐδδὶν

ΑΠΟ ΤΗΝ ΒΙΕΝΝΗΝ

Δηλαδὴ ἀπὸ μίαν τῶν μεγαλειτέρων καὶ πολυκνθρωποτέρων πόλεων τῆς Εὐρώπης. Ὡς ἐκ τῆς θέσεώς της χρησιμεύει ὡς γέφυρα, δύναταί τις νὰ εἴπῃ, ἄγουσα ἀμέσως εἰς τὰ κεντρικὰ τῆς Εὐρώπης κράτη. Καὶ θαυμάζεται πολὺ διὰ τὸ μέγα της ἐμπόριον, διὰ τοὺς νεωτερισμοὺς τῶν συρμῶν καὶ τὰ κομψοτεχνήματά της, διὰ τὰ ὡραῖα τῆς θέατρα καὶ λοιπὰ κτίρια, ἰδίως ὅμως διὰ τὸν Γοτθικοῦ ρυθμοῦ καθεδρικὸν ναόν της τοῦ ἁγίου Στεφάνου. Περιπάτους ἔχει ὡραίους. Τὸ ἀπέραντον Prater μὲ τὰ πολλά του διαμερίσματα, ὅπου ἑκάστη τάξις ἀνθρώπων καὶ ἑκάστη ἡλικία εὑρίσκει τὰς καταλλήλους δι' αὐτὴν διασκεδάσεις. Αἱ πυκναὶ δενδροστοιχίαι μὲ τοὺς ἡσύχους κήπους, μὲ τὰ ζυθοπωλεῖα, τὴν μουσικὴν καὶ τὸν ἀρκετὸν θόρυβον, διὰ τοὺς ἀρεσκομένους εἰς τὸ εἶδος τοῦτο τῶν διασκεδάσεων· τὰ θερινὰ θέατρα μὲ τὰ νευρόσπαστα, τὰ διάφορα λαχεῖα, τὰς ἐκτάκτους μικρὰς ἐκθέσεις, καὶ τέλος μὲ τὴν περίφημον Grotte.

Ἡ Grotte, ἕνα τεχνητὸν σπήλαιον, ἔχει καὶ τὸν ὑπόγειον σιδηρόδρομόν της, ὁ ὁποῖος δὲν ὁμοιάζει τοὺς συνήθεις σιδηροδρόμους, διότι δὲν ἔχει τὰ γνωστὰ βαγόνια. Ἀποτελεῖται ἀπὸ ἕνα κροκόδειλον πρασινόμαυρον, τὸ φυσικὸν τοῦ ἑρπετοῦ αὐτοῦ χρῶμα, μὲ δύο φωτεινὰ μάτια, καὶ οὐρὰν ἀκόμη. Ἀντὶ βαγονίων, εἰς τὴν ράχιν τοῦ κροκοδείλου ὑπάρχουν θρανία, ὅπου κάθηνται οἱ ἐπισκεπτόμενοι τὴν Grotte. Ἐκεῖ βλέπει τις τὰ πλέον ἀσυμβίβαστα καὶ ἀνόμοια πράγματα. Οἱ νάνοι τῆς Γερμανικῆς μυθολογίας, οἱ ὁποῖοι κατεῖχον τὰ μυστήρια τῆς Τύχης καὶ ἐφύλαττον τοὺς θησαυρούς, καὶ τόσα ἄλλα μετ' αὐτῶν τερατώδη πρόσωπα, καὶ παρέκει ὁ ἥρεμος εὐτυχὴς οἰκογενειακὸς βίος. Ἐδῶ ἡ κόλασις μὲ τοὺς δαίμονας καὶ τὴν φρίκην της, ἐκεῖ ὁ οὐρανὸς μὲ τοὺς ἀγγέλους καὶ τοὺς στεφανουμένους ἁγίους Μάρτυρας. Ἀπὸ τὸ ἓν μέρος παρουσιάζεται ἀμμώδης αὐχμηρὰ ἔκτασις, μὲ τὰς καμήλους καὶ τὸν Ἄραβα ὁδηγόν, ἀπὸ τὸ ἄλλο ὀρθιζονισμένα, πάγη, καταρράκται. Ἐδῶ δικαστήριον μὲ τοὺς λογίους κριτάς του, ἐκεῖ μαγειρεῖον μὲ τὰς χύτρας καὶ τὰ λοιπὰ χρειώδη του. Αἱ τέσσαρες ἐποχαὶ τοῦ ἔτους, τὸ ὕψος καὶ βάθος, τὸ λευκὸν καὶ τὸ μαῦρον. Σκοπὸς τοῦ σπηλαίου φαίνεται νὰ εἶνε ἡ παράστασις τῶν ἀντιθέσεων τῆς ζωῆς καὶ τῶν αἰώνων. Καὶ ἐνῷ αἱ παραστάσεις αὐταὶ θὰ ηὐχαρίστουν μόνον παιδία, ἐν τούτοις ὁ κροκόδειλος κάμνει τὸν γύρον τοῦ σπηλαίου, καὶ κενοῦνται, καὶ πληροῦνται τὰ εἰς τὴν ράχιν του εὑρισκόμενα θρανία ἐξακολουθητικῶς ἀπὸ κάθε ἡλικίαν ἀνθρώπων. Παράδοξος δὲ εἶνε ἡ προξενουμένη ἐντύπωσις, ὅταν ἀπὸ τὰς ἀληθείας, τὸ σκότος καὶ τὴν σιωπὴν τοῦ ὑπὸ τὴν γῆν κόσμου εὑρεθῇ τις εἰς τὴν πραγματικότητα, τὸ φῶς τῆς ἡμέρας καὶ τὸν θόρυβον.

Ἄλλος ὡραῖος περίπατος τῆς Βιέννης εἶνε τὸ Schönbrunn, ὅπου ὑπάρχει καὶ ὁ θαυμάσιος μέγας Ζωολογικὸς κῆπός της. Ἀπὸ τὰ ἀγριώτερα θηρία τῶν πέντε Ἠπείρων καὶ ἄλλων τετραπόδων μέχρι τῶν μεγαλειτέρων καὶ μικροτάτων πτηνῶν ἐκτίθενται ἐκεῖ· μόνον τὰ ἑρπετὰ ἀποκλείονται. Καὶ ἄλλαι μεγαλοπόλεις τῆς Εὐρώπης ἔχουν ζωολογικοὺς κήπους, ἀλλ' ἡ ἐδῶ ποικιλία τῶν ζώων δὲν ὑπάρχει πουθενά. Ἐκτὸς τούτου οἱ καλλιεργημένοι κῆποι μὲ τὰς πρασιάς των, μὲ τὰ σπάνια ἄνθη καὶ τὰ ἀναβρυτήρια, οἱ μακρῶν ἀποστάσεων δενδρόφυτοι δρόμοι, τὰ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν ὑψηλῶν βράχων εὑρισκόμενα παλάτια, καὶ αἱ ἀπωτέρω φαινόμεναι πράσιναι ἐκτάσεις, αἱ ἔχουσαι ὅριον τὸ ἀπεριόριστον τοῦ οὐρανοῦ, ἡ ὀνειρώδης σιγὴ ἡ διακοπτομένη μόνον ἀπὸ τὰ κελαδήματα τῶν πτερωτῶν κατοίκων τῶν δένδρων εἶνε κᾶτι τι μυθῶδες πλησίον τῆς πολυθορύβου μεγαλοπόλεως. Τὸ ὅλον ἐν γένει παρουσιάζει εἰκόνα, μὴ περιγραφομένην εἰς ὀλίγας γραμμάς.

Ἡ τέχνη ἀντιπροσωπεύεται πλουσίως. Τὰ μουσεῖα, αἱ πινακοθῆκαί της εἶνε ὡραιότατα. Ἀλλὰ καὶ αἱ ἐπιστῆμαι κατέχουν θέσιν ἐκ τῶν πρωτίστων ἐπίσης. Ὁ Ἀσκληπιὸς λατρεύεται, ὥστε μέγα μέρος τῶν παρεπιδημούντων ἔρχεται ὅπως ζητήσῃ τὴν γνωμοδότησιν καὶ συμβουλὴν τῆς ἐπιστήμης διὰ τὸν τάδε ἢ δεῖνα λόγον. Καὶ ὡς ἐκ τῆς θέσεώς της καὶ διὰ τὰ τόσα της μέσα, καὶ διὰ τὰς τόσας της χάριτας ἡ μεγαλούπολις αὕτη σύρει πολύν, πολὺν κόσμον. Κατὰ τοὺς θερινοὺς ἰδίᾳ μῆνας μὲ τὴν αἰτίαν τῶν εὑρισκομένων εἰς τὸ Αὐστριακὸν ἔδαφος θερμῶν λουτρῶν βρίθει ξένων.

Εἰς τὰ περὶξ τῆς Βιέννης, ἢ καὶ εἰς ἀρκετὴν μακρυνὴν ἀπόστασιν, θειοῦχα, σιδηροῦχα, ἁλατοῦχα νερὰ φημίζονται Τὸ Marienbad, τὸ Teplitz, τὸ Karlsbad, τὸ Franzesbad εἶνε πλέον πασίγνωστα ἐκτὸς τῶν τόσων ἄλλων μικροτέρων τοῦ Τυρόλου. Ἀλλὰ καὶ ἄλλα μέρη τῆς Αὐστρίας, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἔχουν πηγαῖα ἰαματικὰ νερά, ἐπισκέπτονται κατὰ τὸ θέρος πολλοὶ ξένοι, διὰ τὸ εὐάερον καὶ τὴν λαμπρὰν θέκν. Μεταξὺ ἄλλων τὸ Semmering κατέχει τὴν πρώτην θέσιν.

Τὸ περισσότερον συχναζόμενον εἶνε τὸ Baden, τὸ καὶ πλησιέστερον εἰς τὴν πρωτεύουσαν, ἀπέχον αὐτῆς μίαν ὥραν διὰ σιδηροδρόμου.

Δὲν ὁμοιάζει οὔτε τὸ Baden τῆς Γερμανίας, οὔτε τὸ Baden τῆς Ἑλβετίας, τὸ μικρὸν τοῦτο αὐστριακὸν πολίχνιον, τὸ ὁποῖον καὶ πρὸς διάκρισιν τῶν δύο πρώτων ὀνομάζεται Baden bei Wien. Μικρὸν τὸ μέρος ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις· καὶ οἱ σταθεροὶ αὐτοῦ κάτοικοι ὀλίγοι· ἀλλ' εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν λουτρῶν τριπλασιάζονται ἢ καὶ περισσότερον. Οἱ ἐπισκέπται του φθάνουν ἐνίοτε τὰς 30 χιλιάδας, ὅτε πλέον δὲν ὑπάρχει θέσις οὔτε εἰς ξενοδοχεῖα οὔτε εἰς οἰκοτροφεῖα.

Ἐν ἀρχαῖον πολίχνιον μὲ στενοὺς δρόμους, ἐκτὸς ἑνὸς τοῦ φέροντος ἀμέσως εἰς τὸν σταθμόν, ὅστις εἶνε πλατὺς καὶ ὡραῖος μὲ διωρόφους οἰκίας, ἀλλὰ μὲ ἐκκλησίας καὶ παρεκκλήσια καὶ μοναστήρια καὶ σχολεῖα λαμπρά. Ἔχει πρὸς τούτοις καὶ δύο θέατρα· τὸ ἓν εἰς τὸ κέντρον, θέατρον τῆς πόλεως ὀνομαζόμενον, καὶ τὸ ἄλλο εἰς τὸ Πάρκον, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται διὰ τῆς ἀρχαίας ρωμαϊκῆς λέξεως Arena, ὡς εἰς τὴν Ρώμην ὠνομάζετο τὸ στάδιον, ἡ κονίστρα τοῦ θεάτρου. Περιπάτους ἔχει ὡραίους εἰς τὰ ὕψη τῶν λόφων, ἀλλ' ἔχει ἀκόμη καὶ· μίαν κοιλάδα, ὀνομαζομένην «Κοιλὰς Ἑλένης», ἀπέχουσαν τοῦ κέντρου τριῶν τετάρτων τῆς ὥρας διὰ τοῦ τράμ, ἥτις περικλείεται ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους ὑπὸ χειμάρρου, καὶ ἐκ τοῦ ἄλλου ὑπὸ ὑψώματος γῆς, καταφύτου ἀπὸ σφενδάμνους, δρῦς καὶ πλατάνους, τὰ ὁποῖα δένδρα καθιστῶσι

τὴν κοιλάδα καὶ ἀρκετὸν διάστημα δρόμου πρὸ αὐτῆς σκιερόν· εἰς τὸ ἀντίθετον δὲ ὕψωμα, τὸ χωριζόμενον τῆς κοιλάδος ὑπὸ τοῦ χειμάρρου, φαίνονται καὶ ἀρχαῖα ἐρείπια πύργων. Ἡ κοιλὰς κατακλύζεται κόσμου, ὅταν καθ' ὡρισμένας τοῦ μηνὸς ἡμέρας μία ὀρχήστρα Γύφτων δίδει τὰς μουσικάς συναυλίας της.

Ὅ,τι ὅμως ὡραῖον ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ τὸ Baden bei Wien εἶνε τὸ ὡραῖον πάρκον του. Εἶνε μέγιστον διὰ τόσον μικρὸν μέρος. Ἀπὸ τῶν εἰσόδων ἀνέρχεται ὁ τόπος ὁμαλῶς. Κανονικὰ φυτευμένα εὔσκια μεγάλα δένδρα, ἐλάται, πλάτανοι, δρύες φέρουν πρὸς τὸ ὕψωμα, ὅπου ὑπάρχει ξενοδοχεῖον, τὸ θέατρον Arena, ὡς εἴπομεν, τὰ χωρίσματα μὲ τὰ ὡραῖα ἄνθη, ἀναβρυτήριον, ἕνας ἀπέραντος καλλιεργημένος κῆπος. Ἀπὸ τοῦ μέρους τούτου ὑψοῦται ὁ τόπος ἀποτόμως, φέρων εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους, τὸ ὁποῖον εἶνε ἀπέραντον δάσος. Ὥστε τὸ Πάρκον εἶνε ἀπὸ τῆς εἰσόδου πάρκον, μὲ τὰς ὡραίας δενδροστοιχίας του, ἔπειτα κῆπος, καὶ καταλήγει εἰς δάσος. Πρὸ τῆς εἰσόδου, ὅπου εἶνε καὶ αἱ νεώτεραι συνοικίαι, μὲ δρόμους πλατεῖς. Εἰς τὸ μέσον τοῦ πάρκου εὑρίσκεται καὶ ἡ ἕδρα τῆς μουσικῆς. Ἐν κομψὸν κιόσκι, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἀκούονται οἱ μεγαλείτεροι καλλιτέχναι τοῦ κόσμου.

Ἂν καὶ δὲν ἔχῃ φυσικὰ πηγαῖα ἰαματικὰ νερὰ τὸ Baden, ἀλλὰ τεχνητὰ μόνον, συνιστᾶται πολύ, καὶ παρὰ ἰατρῶν μάλιστα. Ἕκαστος λοιπὸν ἐπισκέπτης, ἀπὸ τῶν πριγκήπων μέχρι τοῦ ἐσχάτου ὑπαλλήλου, εἴτε μένων εἰς κατάστημα θεραπείας, διευθυνομενον ὑπὸ ἰατροῦ τινος, εἴτε εἰς ξενοδοχεῖον, ἢ εἰς καμμίαν pension, τὴν πρώτην ἑβδομάδα ἔχει εἰς τὸν λογαριασμόν του 12 κορόνας διὰ τὸ Kurpar, τὴν δευτέραν 10, τὴν τρίτην 8 καὶ τὴν τετάρτην 6. Ἀργότερα δὲν πληρώνει πλέον τὸν φόρον ὅσον καὶ ἂν ἤθελε μείνῃ. Εἶνε ἐλεύθερος ἕκαστος ἂν θέλῃ, ἢ μή, νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ Πάρκον καὶ νὰ ἀκούσῃ τὴν μουσικήν του, ἀλλὰ τὸν φόρον θὰ τὸν πληρώσῃ πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ καὶ τῆς ὀρχήστρας.

Εἶνε ὅμως ἀληθὲς ὅτι εἶνε ὡραῖον, ὅτι δικαίως φημίζεται. Καὶ αἱ διοργανούμεναι κατὰ καιροὺς εὐεργετικαὶ ἀγοραὶ διὰ φιλανθρωπικοὺς σκοποὺς ὑπὸ κυριῶν γίνονται εἰς τὸ πάρκον. Τὸ Baden τοῦτο διὰ τὸ πάρκον του δύναται νὰ διαφιλονικήσῃ τὰ πρωτεῖα πρὸς τὰς μεγαλειτέρας καὶ ὡραιοτέρας πόλεις τῆς Εὐρώπης.

Ἐν Μονάχῳ.

Μαρία Πινέλλη

ΤΟ ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Πρέπει νὰ ὁμολογηθῇ ὅτι ἡ συνάδελφος «Ἀθῆναι» γίνονται πραγματικαὶ Ἀθῆναι ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ. Δηλαδὴ κατορθώνουν νὰ συγκεντρώνουν ὅ,τι καλὸν καὶ ὡραῖον καὶ δυνατὸν καὶ εἰς ἀρθρογραφίαν καὶ εἰς χρονογράφημα καὶ εἰς πρωτότυπον μυθιστόρημα καὶ εἰς εἰκόνας καὶ εἰς ἀκριβολογίαν καὶ ἐνημερότητα εἰδήσεων καὶ εἰς καλοτύπωμα καὶ εἰς ἐκλεκτὸν χαρτί.

Τελευταίως αἱ «Ἀθῆναι» προσέθεσαν εἰς ὅλα αὐτὰ καὶ ἕνα Μηνιαῖον Παράρτημα, τὸ ὁποῖον αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ἀποτελεῖ ἕνα πλουσιώτατον εἰς ἐκλεκτὴν ὕλην εἰκονογραφημένον περιοδικόν. Καὶ τὸ παράρτημα αὐτὸ τῶν 150 περίπου σελίδων, τὸ προσφέρουν δωρεὰν εἰς τοὺς συνδρομητάς των. Εἰς δὲ τοὺς τακτικοὺς ἀναγνώστας των, ἐπίσης δωρεὰν ἐπὶ τῇ ἐπιστροφῇ τῶν φύλλων ἑκάστου μηνός.

Ὡρισμένως οἱ ἀναγνῶσται τῶν «Ἀθηνῶν» δὲν ἔχουν

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

ΑΙ ΔΥΟ ΑΔΕΛΦΑΙ

— Ἐσὺ Λουΐζίτσα μου, ἐπειδὴ εἶσαι μελαχροινή, τὸ δωμάτιόν σου θὰ εἶνε τριανταφυλλὶ μὲ χαλὶὰ παντοῦ καὶ ὡραῖες εἰκόνες, ἔπειτα θὰ ἔχῃς ὡραῖες μακρυὲς ρόμπες ἀπὸ βελοῦδο. Καὶ σὺ Ἰουλία, ἐπειδὴ εἶσαι ξανθή, τὸ δωμάτιό σου θὰ εἶνε γαλάζιο, μὲ ἔπιπλα ἐποχῆς Λουδοβίκου XVI καὶ ἐπάνω εἰς τῆς ἄσπρες ρόμπες σου θὰ βάζῃς φιόγκους γαλάζιους. Καὶ αἱ δύο θὰ ἔχετε μέγαρα, ἁμάξια, ὑπηρέτας, καὶ ὅπως ὅλαι αἱ ὡραῖαι κυρίαι θὰ πηγαίνετε κάθε ἡμέραν περίπατο εἰς τὸ δάσος τῆς Boulogne. Καὶ θὰ 'δῆτε πῶς τὰ χρήματα θὰ τρέχουν σὰν χρυσὸς ποταμός ὅταν θὰ πλουτίσῃ ὁ ἀδελφός σας! . . .

Αἱ δύο ἀδελφαὶ ἐκθαμβοι κυττάζουν τὸν ἀδελφό τους μὲ θαυμασμόν. Τί ὡραῖον μέλλον τὰς κάμνει νὰ βλέπουν! Δὲν θὰ ἔχουν πλέον ν' ἀγρυπνοῦν ὁλόκληρες νύκτες διὰ νὰ τελειώσουν τὴν ἀτελείωτον ἐργασίαν, δὲν θὰ ἔχουν πλέον νὰ κουράζωνται, νὰ φροντίζουν, νὰ φοβοῦνται διὰ τὴν αὔριον. Ἄ! πόσον τὸν ἀγαποῦν τὸν ἀγαπητόν των, τὸν ὡραῖο Βίκτωρά τους! Ἡ ἀλήθεια εἶνε, ὅτι εἶνε ἀρκετὰ ὡραῖος νέος ὁ Βίκτωρ Charrier, ἀλλ' ἔχει ὕφος ἀνόητον, καὶ μιλᾷ ἀληθινὰ πολὺ συχνὰ διὰ νὰ δείχνῃ τὰ κάτασπρα δόντια του· μὲ μίαν λέξιν εἶνε, ὁ τέλειος τύπος τοῦ ὡραίου. Καὶ ἴσως αὐτὴ εἶνε μία ἀπὸ τὰς αἰτίας τοῦ μεγάλου θαυμασμοῦ, τὸν ὁποῖον ἔχουν αἱ ἀδελφαί του δι' αὐτόν.

Εἶνε εὐτυχεῖς νὰ ἔχουν ἀδελφὸν καθὼς τὸν Βίκτωρα, διότι κολακεύεται ἡ φιλοτιμία τους· εἶνε κύριος, τὸν εὑρίσκουν ξεχωριστὸν ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ὡραῖον καὶ ἰδίως διαφορετικὸν ἀπὸ αὐτάς. Τὰ φορέματά του εἶνε περιποιημένα, κομψά, τὰ δικά τους ἀπ' ἐναντίας εἶνε ἁπλᾶ, ταπεινά. Ἴσως μάλιστα πάρα πολὺ ἁπλᾶ! . . .

Ἀλλ' ὄχι, αὐτὸ τὰς ἀρκεῖ, ἂν τώρα δὲν φοροῦν πολυτελῆ φορέματα, ἀργότερα, ὤ! ἀργότερα, δὲν ἔχουν νὰ φοβηθοῦν τίποτα, θὰ ἔχουν ὅ,τι θέλουν! . . .

Ἀλλὰ τώρα ὁ Βίκτωρ ἔχει ἀνάγκην πολλῶν πραγμάτων. Πρέπει νὰ εἶνε τελείως ἐνδεδυμένος διὰ νὰ πηγαίνῃ διὰ τὰς ὑποθέσεις του· νὰ προγευματίζῃ εἰς ἕνα καλὸ ξενοδοχεῖο, διὰ νὰ μὴν φαίνεται κατώτερος ἀπὸ τοὺς φίλους του καὶ συναδέλφους του τοῦ γραφείου, νὰ ἔχῃ χαρτζιλίκι. Τέλος ὁ Βίκτωρ ἔχει ἀνάγκην ἀπὸ πολλὰ πράγματα καὶ αἱ δύο ἀδελφαί, νανουριζόμεναι μὲ τὰ ὡραῖα σχέδια τοῦ μέλλοντος, τὸ ὁποῖον ἑτοιμάζει δι' αὐτὰς ὁ ἀδελφός τους, ἀφοσιοῦνται εἰς αὐτόν. Αἱ δύο αὐταὶ καλαὶ καρδίαι θυσιάζονται δι' αὐτὸν κάθε στιγμήν, ἀγρυπνοῦν, ἐργάζονται ὡς ἐργάτιδες, στεροῦνται σχεδὸν ὅλα, διὰ νὰ ἔχῃ ὁ Βίκτωρ ἀσπόρρουχα τέλεια, γάντια τεσσάρων δραχμῶν καὶ παπούτσια ἀμεμπτα.

Καὶ πόσον ὅλα αὐτὰ γίνονται μὲ λεπτότητα! Νομίζουν ὅτι θὰ προσβάλουν τὸν ἀδελφόν τους, ἐὰν τοῦ ἔδιδον χρήματα εἰς τὸ χέρι! Δι' αὐτὸ ὅταν σκουπίζουν τὰ φορέματά του βάζουν μερικὰ νομίσματα μέσα εἰς τῆς τσέπες. Τέλος αἱ δύο ἀδελφαὶ δὲν ζοῦν παρὰ διὰ τὸν ἀδελφό τους, δὲν εἶνε εὐτυχεῖς παρὰ ὅταν αὐτὸς φαίνεται ὅτι εἶνε καὶ πάντοτε ἐπιθυμοῦν νὰ τὸν βλέπουν εὔθυμον, εὐχαριστημένον. Αὐτός, ὅταν νομίσῃ ὅτι ἡ ὑπομονὴ τῶν ἀδελφῶν του ὄχι ἐξηντλήθη, ἀλλ' ἐκουράσθη, τότε ἀναπτερόνει τὴν φαντασίᾳ τους μὲ ὡραῖα σχέδια τοῦ μέλλοντος.

Ἀλλὰ περιμένουσαι τὰς μακρυνὰς αὐτὰς ἡμέρας αἱ δύο ἀδελφαὶ βιάζονται νὰ τελειώσουν τὴν ἐργασίαν, τὴν ὁποίαν ἡ κυρία θὰ ζητήσῃ, καὶ διὰ τὴν ὁποίαν βεβαίως πρέπει ν' ἀγρυπνήσουν ὅλην τὴν νύκτα.... ἐνῷ

κατὰ τίποτε νὰ ζηλεύσουν τοὺς ἀναγνώστας τῶν τελειοτέρων Εὐρωπαϊκῶν φύλλων. Εἰς τὸν συνάδελφον κ. Πώπ, διευθυντὴν τῶν «Ἀθηνῶν» συγχαρητήρια διὰ τὴν ὡραίαν δημοσιογραφικὴν ἐπιτυχίαν του.

ΤΟ ΜΑΡΑΜΜΕΝΟΝ ΚΡΙΝΟΝ

(Συνέχεια)

Ἡ ἔπαυλις τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ γιατροῦ, ἦτο ἀπὸ τὰς ὡραιοτέρας ἐξοχὰς τῆς Κηφισιᾶς. Ἀποκατεστημένος πρὸ χρόνων ὁ ἰδιοκτήτης εἰς τὴν Αἴγυπτον ὡς δικηγόρος, εἶχε προτιμήσει τὸν Αἰγυπτικὸν ρυθμὸν εἰς τὸ ὡραῖον ἐξοχικόν του σπίτι. Καὶ ὄχι μόνον ὡς οἰκοδομή, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐπίπλωσις καὶ ὡς διακόσμησις τὸ μέγαρον ἐνθύμιζε τὴν Αἴγυπτον, ὄχι βέβαια τὴν τωρινήν, ἀλλὰ τὴν παλαιὰν καὶ δοξασμένην τῆς Κλεοπάτρας καὶ τῶν Πτολεμαίων.

Σφίγγες μεγάλαι εἰς φυσικὸν μέγεθος ἐπρόβαλαν τὰς μυστηριώδεις μορφάς των εἰς κάθε γωνίαν τοῦ κτιρίου καὶ σφίγγες μικρότεραι ὑψοῦντο εἰς τὴν στέγην, ὡς καπνοδόχοι, καὶ ἐξαπλοῦντο εἰς τὰς πλευρὰς καὶ τοὺς τοίχους, σκεπάζουσαι σωλήνας ἢ ἀνερριχῶντο ἐπάνω εἰς κολῶνες ὡς κιονόκρανα.

Τὸ κτίριον ὅλο ἦτο βαμένον μὲ ἕνα χρῶμα στακτοκίτρινον, μὲ ραβδώσεις κοκινωπὲς καὶ λουλακιὲς καὶ μὲ σχέδια εἰς τὸ μεταξὺ ἄσπρα καὶ μαῦρα, ἕνα εἶδος πρωτοτύπων μαιάνδρων, μοῦ ἐφαίνοντο καμωμένοι ἀπὸ μεγάλα τουρκικὰ γράμματα. Μέσα εἰς τὸ πράσινο βάθος τοῦ κήπου καὶ εἰς τὰ μπαμποῦ καὶ τὰ φοινικόδενδρα τὰ ὑψηλὰ ποὺ τοῦ ἔκαναν τριγύρω πλαίσιον, τὸ σπίτι ὡμοίαζε περισσότερον ναόν, παγόδαν, τζαμί, ἀλλὰ ὄχι κατοικίαν, προωρισμένην δι' ἀνθρώπους.

Ὅταν ἡ ἅμαξα ἐσταμάτησεν εἰς τὴν μεγάλην θύραν, τὴν ἐπίσης Αἰγυπτιακοῦ ρυθμοῦ, ἡ ὁποία εἶχε σχῆμα ἑνὸς κολοσσαίου σκαραμπαίου, μὲ ἀπὸ πράσινον σκουριασμένον σίδερον πτερά, ἡ Ἄννα ἔμεινεν ὡς θαμβωμένη. Δὲν ἠμποροῦσε νὰ καταλάβῃ ὅτι εὑρίσκετο μπροστὰ σὲ σπίτι κοινῶν ἀνθρώπων, καὶ ὅτι αὐτὴ ἡ Ἄννα θὰ ἐφιλοξενεῖτο καὶ θὰ ἔζοῦσε, ἔστω καὶ μίαν νύκτα μόνον μέσα εἰς τὸ παλατάκι αὐτό.

Ὁ ἥλιος ποὺ ἔκλεινεν πρὸς τὴν δύσιν του τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἔρριπτε μιὰ δέσμη ἀκτῖνες του ἐπάνω εἰς τὰ χρυσᾶ τόξα, ποὺ ἐκρατοῦσαν σφίγγες εἰς τὰ κεφάλια των καὶ τῆς χρυσὲς κεραίες τοῦ σκαραμπαίου τῆς ἐξώπορτας, ποὺ ἐσχημάτισαν γύρω εἰς τὴν κεφαλόπορτα σὰν ἕνα τόξο διαμαντένιο.

Παρὰ μέσα ἡ ἀκτῖνες ἐξωντάνευαν τὰ χρώματα τῆς ζωγραφιᾶς ἐκείνης τῶν ἐξωτικῶν τόπων, καὶ ἐσκόρπιζαν διαμάντια καὶ ἀμεθύστους εἰς τῆς φρεσκοποτισμένες τριανταφυλιὲς καὶ τοπάζια εἰς τῆς κίτρινες καμπανέλες καὶσμαράγδια εἰς τὰ πλούσια καὶ ἐμορφωκομμένα φυλλώματα. Ἕνας μικρὸς καταρράκτης νεροῦ ἐκυλοῦσε ἀπὸ ἕνα μικρὸ ὕψωμα μιᾶς ἀντικρινῆς μάνδρας, καὶ ἐφαίνουνταν 'σὰν νὰ συνώδευε τὸ μονότονον καὶ βαρὺ βέλασμα τῶν ἀγελάδων, ποὺ ἀντίκρυζαν κι' αὐτὲς τὴν δύσιν με τὰ 'μάτια των τὰ πάντα σκεπτικὰ καὶ ἔκπληκτα.

Ἡ Ἀμαλία, ἡ πλέον ζωηρὰ καὶ διαχυτικὴ ἀπὸ ὅλες, ἀφοῦ ἔστρεψε τὸ βλέμμα της γύρω της καὶ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ καὶ μὲ μιὰ ματιά της ἐρρούφηξεν ἡδονικὰ ὅλην τὴν χαρὰν τῆς ἐμορφιᾶς ἐκείνης, ἔτρεξε, καὶ ἀγγάλιασε τὸ γιατρὸ καὶ τὸν ἐφίλησε τρυφερώτατα καὶ εἰς τὰ δῶ μάγουλα.

Νά, γιατρέ μου, γιὰ τὴ λαμπρὰ ἰδέα ποὺ εἶχες νὰ μᾶς φέρῃς εἰς τὸν παράδεισον αὐτόν. Καὶ ἔπειτα ἔτρεξε καὶ ἐφί-

ὁ Βίκτωρ θὰ κοιμᾶται ἡσύχως, διότι ἂν αὔριον δὲν ἔχει τὸ πνεῦμα διαυγές, ἀναπαυμένον, πῶς θὰ δυνηθῇ νὰ πραγματοποιήσῃ τὰ σχέδιά του, τὰ ὁποῖα θὰ τοὺς κάμουν πλουσίους ὅλους;

. . . . . .

Σήμερον ὁ Βίκτωρ Charrier ἐπροβιβάσθη ἀπὸ ὑπάλληλος ἀρχιτέκτονος, εἰς ἀρχιτέκτονα αὐτὸς ὁ ἴδιος, καὶ ἐνυμφεύθη τὴν θυγατέρα τοῦ προϊσταμένου του καὶ καθὼς τὸ προέλεγε εἰς τὰς ἀδελφάς του πρὸ δεκαπενταετίας, ἔκαμε ἀρκετὰ καλὴ τύχη. Ἐπεφορτίσθη μὲ δημόσια ἔργα, αἱ σχέσεις του ἔχουν γίνει μεγαλείτεραι, ὅσον διὰ τὴν γυναῖκά του λέγουν ὅτι ἦτο περισσότερον πλουσία εἰς χρήματα παρὰ εἰς ὠμορφιά.

Ἐπίσης τὰ δύο παιδιά τους ἡ Simone καὶ ὁ Guy εἶνε ἐνδεδυμένοι λιγάκι σὰν σοφὰ σκυλάκια, ἡ κυρία ἔχει σπίτι πλούσια ἐπιπλωμένον, εἰς τὸ ὁποῖον δέχεται πολὺ συχνὰ ὁ κύριος ἔχει μικρὰς φιλενάδες ὅπου τοῦ κοστίζουν πολύ.

Ὅσον διὰ τὰς δύο ἀδελφὰς τὴν Λουΐζα καὶ Ἰουλία, τί ἀπέγειναν; Τίποτα, ἔμειναν ὅ,τι ἦσαν, καλαὶ καὶ ἀγαθαί, καὶ τώρα ἀγωνίζονται τὸν μεγάλο ἀγῶνα τῆς ζωῆς.... Ὑπανδρεύθησαν, ἡ μία μὲ ἕνα ἐργάτην μὲ καλὰ αἰσθήματα, ἀλλὰ ἀδύνατον καὶ χωρὶς καμμίαν ἐνεργητικότητα, ἡ ἄλλη μ' ἕνα ἀνισόρροπον, σχεδὸν τρελλόν, ὁ ὁποῖος τὴν ἠπάτησε μὲ ἕνα ἐξωτερικὸν φαινομενικῆς καλωσύνης.

Ἡ Λουΐζα ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγον καιρὸν ἔμεινε χήρα, καὶ διὰ ν' ἀναθρέψῃ τὰ τρία παιδιά της, περνᾷ τὰς περισσοτέρας νύκτας της ράπτουσα, ἀλλὰ δὲν παραπονεῖται. Ὅλαι αἱ φροντίδες της, ὅλαι αἱ ἀνησυχίαι της εἶνε διὰ τὴν ἀδελφήν της, τὴν δυστυχῆ Ἰουλίαν, ἡ ὁποία ἔχει ἄνδρα μισότρελλον ὅπου τὴν δέρνει, καὶ δὲν ἐπιστρέφει τὸ Σάββατον εἰς τὸ σπίτι, παρὰ ἀφοῦ πιῇ ὅλα τὰ χρήματα τῆς ἑβδομάδος του.... Καὶ ἡ δυστυχὴς ἔχει τέσσερα παιδιά.... Ἀλλ' ἂς ἀκούσωμεν τὴν σύντομον αὐτὴν συνομιλίαν μέσα εἰς τὸν προθάλαμον τοῦ μεγαλοπρεποῦς μεγάρου τοῦ Βίκτωρος Charrier:

— Σὺ εἶσαι Ἰουλία;

— Ναί ἐγώ, καλημέρα Βίκτωρ . . .

— Καλημέρα . . . Θέλεις νὰ ἰδῇς τὰ παιδιά;

— Ὦ! ναί, ἐγώ . . .

— Εἶνε κόσμος . . . εἶνε ἀδύνατον, ξαναπέρασε αὔριο, θέλεις . . . ὁ ἄντρας σου καὶ τὰ παιδιά σου εἶνε καλά;

— Καλά . . . .

— Καλά... au revoir σ' ἀφίνω, ξέρεις, μὲ περιμένουν εἰς τὸ σαλόνι.

Καὶ ἡ Ἰουλία φεύγει, καταλυπημένη, διότι δὲν μπόρεσε νὰ δώσῃ εἰς τὰ δύο παιδιά τὰ γλυκίσματα ὅπου εἶχε κάμει δι' αὐτά. Καὶ ὅμως εἶχε φορέσει τὸ ὡραιότερό της φόρεμα καὶ τὸ καινούργιο της καπέλλο. Καὶ ἐνῷ ἔκανε τὰς θλιβερὰς αὐτὰς σκέψεις ἀνέβηκε εἰς τὸ σπίτι τῆς Λουΐζας διὰ νὰ τῆς διηγηθῇ τὴν κακοτυχίαν της· ἀλλ' αἱ δύο ἀδελφαὶ ὅταν ὡμιλοῦν διὰ τὸν Βίκτωρα, διὰ τὴ διαγωγήν του πρὸς αὐτάς, ἔχουν πάντοτε κάποιαν δικαιολογίαν νὰ τοῦ δώσουν· ἐννοοῦν διατί ἐφέρθη ἔτσι.

— Τί τὰ θέλεις, εἶπε ἡ Ἰουλία δὲν εἶνε περίεργον ὅτι δὲν θέλει νὰ μὲ 'δῇ... μ' ἕνα ἄντρα σὰν τὸν δικό μου. Ἔπειτα ξέρεις, ὁ Βίκτωρ πάντοτε μοῦ εἶπε:

« Χώρισε ἀπὸ τὸν ἄντρα σου καὶ ἡ πόρτα μου θὰ εἶνε διάπλατα ἀνοιχτή, ἀλλ' ἐν ὅσῳ ζῇς μὲ τὸν ἄνθρωπο αὐτόν, δυστυχισμένη μου ἀδελφή, δὲν θὰ μπορῶ νὰ σὲ βλέπω μὲ εὐχαρίστησιν....» Ἀλλὰ τέλος ξέρεις Λουΐζα, ἀδιάφορον, ἐγὼ πάντα νομίζω πῶς ἂν δὲν ἔπερνε τὴν ὑπερήφανη αὐτὴ γυναῖκα, θὰ ἦτο πολὺ διαφορετικώτερος μαζῆ μας.

— Ἀλλ' ὄχι, εἶνε καλὸ παιδί, μὰ τόσο καλὴ καρδιά. Θυμᾶσαι ὅταν ἤτανε μικρός... Τώρα τί θέλεις, ἀγαπητή μου Λουΐζα, ἐμεῖς δὲν εἴμεθα τοῦ κόσμου του, ἐμεῖς....

(Alberte Kleinmann).

λησε καὶ τὴν Μίνα καὶ τὴν Ἄννα καὶ τὴν ἀδελφή της. Εἰς τὸ Στέφα μπροστὰ ἐσταμάτησε μιὰ στιγμὴ κ' ἔπειτα τὸν ἐφίλησε κι' αὐτόν, ἀπαράλλακτα, ὅπως καὶ τοὺς ἄλλους. Νὰ ποῦ ἀνεστήθηκεν ὁ Χριστὸς καὶ ποῦ γίνεται τὸ ἀληθινὸ Χριστὸς Ἀνέστη, εἶπεν, εὐθὺς ποῦ εἶδε τὸν Στέφα νὰ κοκκινίζῃ 'σὰν κορίτσί, ποῦ ντρέπεται, καὶ τὴν ἀδελφήν της νὰ σουφρώνῃ τὰ φρύδια της, 'σὰν νὰ ἀπεδοκίμαζεν ὅλα ἐκεῖνα τὰ φιλήματα. Ἐγὼ βέβαια ἐκεῖ κάτω 'στὸ κλεισμένο ξενοδοχεῖόν σας μὲ τὰ πολλὰ χαλιὰ καὶ μὲ τὰ διπλᾶ τζάμια δὲ θ' ἀνέστηνα τὸ Χριστό, οὔτε μ' αὐτὸ τὸ Θεὸ ἀκόμη. Μὰ ἐδῶ, ἐδῶ, καλὲ κυτᾶχτε ὠμορφιὲς καὶ ἀνάστασες καὶ πρασινάδες. Καὶ τᾶχετε ὅλα αὐτὰ ἕνα βῆμα ἀπὸ τὰς 'Αθήνας, καὶ δὲν ἐσυλλογισθήκατε ἕνα μῆνα τώρα ποῦ βρισκόμαστε κλεισμένες στὴν ὁδὸν Ἑρμοῦ καὶ στὴ γουδωτή σας πλατεῖα τοῦ Συντάγματος, νὰ μᾶς φέρετε ὡς ἐδῶ. Αὐτὰ τὰ ἔλεγεν ἐστραμμένη πρὸς τὸν Στέφα, ὁ ὁποῖος ὕστερα ἀπὸ τὴν πρώτην συγκίνησιν τοῦ φιλήματος τῆς κόρης, ἐφαίνετο ὡς νὰ τὴν ἔβλεπε μὲ περισσότερον θαυμασμόν, ὡς νὰ τὴν εὕρισκε πλέον ὡραίαν καὶ καμωμένην γιὰ νὰ ὠμορφαίνῃ ὅ,τι ὑπῆρχε γύρω της.

Ἡ 'Αμάλια ἀντελήφθη καὶ τὴν διαφορὰν τοῦ βλέμματος καὶ τὸν ἄφωνον θαυμασμόν καὶ 'σὰν μιὰ ἀκτῖνα πύρινη ἀγάπης μέσα εἰς τὰ 'μάτια τοῦ Στέφα, καὶ ἐκοκκίνησε καὶ αὐτὴ ἀπὸ χαρὰν καὶ θρίαμβον.

Χθὲς βράδυ τοῦ εἶχεν ἀρνηθῆ τὴν ἀγάπην της, γιατὶ μέσα εἰς τὸ στενὸ μπαλκόνι καὶ εἰς τοὺς μαυρισμένους ἀπὸ τὴν νύκτα τοίχους, τῆς εἶχε φανῆ κι' αὐτὸς μικρός, μαῦρος κᾶτι ποῦ θᾶφερνε μαζή του τὴν στενοχωρίαν καὶ τὴν πλῆξιν. Τώρα ποῦ τὰ 'μάτια του ἔλαμπαν, γεμάτα χαράν, ποῦ τὰ μαλιά του ἐχρύσιζαν εἰς τὰς ἀκτῖνας τῆς δύσεως, ποῦ τὸ στόμα του δροσερὸν ἐφαίνετο νὰ φρικιᾷ ἀκόμη ἀπὸ τὸ φίλημά της, τώρα καὶ αὐτὴ ἠσθάνθη 'σὰν κάποια μεταβολὴ νὰ ἐγίνετο μέσα εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς της. Καὶ διὰ μιᾶς ἡ ρητορική της ἐσταμάτησε καὶ τὰ λόγια τὰ ζωηρὰ καὶ τὰ φλύαρα ἐσιώπησαν καὶ μὲ τὸ καπέλλο της εἰς τὸ χέρι διηυθύνθη πρὸς τὴν θύραν. 'Αφῃρημένη, ὅπως ἐπροχωροῦσε δὲν ἀντελήφθη τὴν Ἄνναν, καθισμένην ἐπάνω εἰς τὴν ἄκρην τοῦ φράχτου τοῦ κήπου, χλωμήν, μὲ τὰ 'μάτια μαυροκυκλωμένα καὶ πάλιν, μὲ τὰ χέρια παγωμένα, μὲ τὸ σῶμα ὅλο νὰ τρέμῃ καὶ τὰ δόντια της νὰ κτυποῦν.

Ὁ ἰατρὸς ὅμως, ποῦ τὴν στιγμὴν ποῦ εἶχαν φθάσει εἶχε θαυμάσει διὰ τὴν μεταβολὴν τῆς Ἄννας, ποῦ εἶχεν ὡς θαύματος ξαναζωντανεύσει καὶ ἐφαίνονταν ἐντελῶς καλά, γερὴ καὶ ἀνθηρὰ καὶ ὡραία, ὁ γιατρὸς τὰ ἔχασεν ὅταν τὴν εἶδεν εἰς τὴν ἄκραν τοῦ φράχτη νὰ τρέμῃ καὶ νὰ χλωμιαίνῃ καὶ νὰ χάνῃ τὴν ζωή της σιγὰ σιγά

Ἔτρεξε τὴν 'πῆρε εἰς τὰ χέρια του 'σὰν μωρὸ παιδί, τὴν ἀνέβασε προσεκτικὰ τῆς σκάλες καὶ τὴν ἔφερεν εἰς τὸ δωμάτιον ποῦ τῆς προώριζε.

Κἀνεὶς δὲν τὸν ἀντελήφθη, διότι ὅλοι οἱ ἄλλοι εἶχαν προηγηθῆ καὶ εἶχαν σκορπισθῆ μέσα εἰς τὴς σάλες, θαυμάζοντες τὸν πλοῦτον τῶν ἐπίπλων καὶ τὴν πρωτοτυπίαν τῆς διακοσμήσεως τοῦ σπιτιοῦ. Ἐσήμανε τὴν γυναῖκα τοῦ κηπουροῦ, τὴν ἔβαλε νὰ γδύσῃ τὴν ἀσθενῆ, νὰ τῆς κάμῃ ἕνα μασάζ τῶν ἄκρων μὲ κολώνια, νὰ τῆς φέρῃ ὀλίγο γάλα μὲ κονιὰκ καὶ ἔπειτα νὰ τὴν ἀφήσῃ νὰ ἡσυχάσῃ. Ὁ ἴδιος 'σὰν πατέρας παρεστάθη εἰς ὅλην αὐτὴν τὴν περιποίησιν καὶ προσπαθοῦσε μέσα εἰς τὰ γεροντικὰ χέρια του νὰ ζεστάνῃ τὰ ὡς κρινοπέταλα λευκὰ δακτυλάκια τοῦ πτωχοῦ κοριτσιοῦ.

Φ. ΛΑΒΔΑΣ ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ

Τώρα ποῦ μὲ τὰ πρώτα κρῦα ἀρχίζομεν νὰ μαζευώμεθα στὰ σπίτια μας καὶ νὰ τὰ συγυρίζωμεν καὶ τὰ περιποιούμεθα διὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον, ρίπτομεν ἕνα βλέμμα εἰς τα μαγαζειὰ ἐκεῖνα, ποῦ περισσότερον φιγουράρουν εἰς τὴν ὁδὸν Σταδίου καὶ μᾶς ἑλκύουν διὰ τὰ ὡραία των πράγματα.

Ἕνα ἀπὸ τὰ ὡραιότερα εἶναι καὶ τὸ νεοσύστατον εἰς τὴν ὁδὸν Σταδίου ἀρ. 12 τοῦ κ. Φ.Λάβδα, τὸ ἀκριβῶς ἀπέναντι τῆς Βουλῆς. Πλούσιον εἰς κομψοτεχνήματα,εἰς ὡραῖα πράγματι εἰς ἀγάλματα καὶ εἰκόνας, καὶ εἴδη καλλιτεχνικῆς ἐν γένει ὡραιότατα. Ὅ,τι δὲ εἶναι, οὕτως εἰπεῖν, εἰδικότης τοῦ καταστήματος τούτου εἶναι ἡ κορνίζες. Πλούσιες εἰς σχήματα καὶ εἰς σχέδια, ἄλλαι ἁπλαῖ μόνον διὰ τὴν πρωτοτυπίαν τῶν γραμμῶν των ὡραιόταται ἄλλαι μὲ σχέδια πκρμενα ἀπὸ Ἑλληνικῶν ρυθμῶν πλαίσια, ἄλλαι ὁλόχρυσοι ἢ καὶ ἀπὸ παλαιὸν μέταλλον, ἀποτελοῦν αὗται καθ' ἑαυτὰς κομψοτεχνήματα, ἐξωραΐζοντα οἱανδήποτε εἰκόνα.

Αἱ τιμαί τοῦ κ. Λάβδα ἀμιλλῶνται εἰς λογικὴν πρὸς τὴν ὡραιότητα τῶν εἰδῶν τοῦ καταστήματος του, μὴ ἐπιδεχόμεναι κανένα συναγωνισμόν.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΩΝ ΠΟΣΙΜΩΝ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΥΔΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 300,000 ΔΡΑΧΜΩΝ
Κυριώτερος μέτοχος ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος
ΥΔΑΤΑ
ΑΝΔΡΟΥ (Πηγὴ Σαρίζης) τὸ καλλίτερον ἐπιτραπέζιον, ἀνώτερον τοῦ Ἐβίαν καὶ Βισσύ.
ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ. (Ἀποκλειστικὴ παραχώρησις ὅλων τῶν πηγῶν), κατὰ τῆς φαμμιάσεως, λιθιάσεως, ἀρθριτισμοῦ, νόσων τῶν νεφρικῶν ὀργάνων
ΚΥΛΛΗΝΗΣ (Ἀποκλειστικὴ παραχώρησις) κατὰ τῶν παθήσεων τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων, ἀσθματος, κατάρρων, δυσπεψιῶν, μητρικῶν παθήσεων κλπ
ΟΣΣΗΣ (ΤΣΑΓΕΖΙ) (Ἀποκλειστικὴ παραχώρησις. Μοναδικὴ πηγὴ εἰς τὸν κόσμον κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Γάλλου Ἀκαδημαϊκοῦ Ρομπέν) ἀεριοῦχον, διηρεῦχον, ἀλκαλικόν, τονωτικόν, κατὰ τῆς ἀναιμίας, χλωρώσεως, ἀνδρικῆς ἐξασθενήσεως κτλ. Ὡς ἐπιτραπέζιον, εὐφραντικόν.
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ. ΣΤΟΑ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ—Ἀριθμὸς 14

ΤΥΠΟΙΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ